



Inspectie van het Onderwijs
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

Stichting Samenwerkingsverband Passend Voortgezet Onderwijs Goeree- Overflakkee

**Onderzoek bestuur en
samenwerkingsverband**

Vierjaarlijks onderzoek

Datum vaststelling: 17 november 2023

Samenvatting

Tenminste eens in de vier jaar onderzoekt de Inspectie van het Onderwijs elk bestuur van een samenwerkingsverband in Nederland. We hebben bij Vereniging Samenwerkingsverband Passend Voortgezet Onderwijs Goeree-Overflakkee onderzocht of het samenwerkingsverband de aan hem opgedragen wettelijke taken uitvoert en de daaraan verbonden doelstellingen van passend onderwijs realiseert. Daarnaast hebben we onderzocht of de sturing door het bestuur op de kwaliteit van het samenwerkingsverband en van het onderwijs op het opdc op orde is en of er sprake is van deugdelijk financieel beheer (zie Onderzoekskader 2021, bijlage 1).

Wat gaat goed?

Ondersteuningstoewijzing en toeleiding naar gespecialiseerd onderwijs

Medewerkers van het loket helpen scholen die dat nodig hebben met vragen over extra ondersteuning aan leerlingen. De scholen waarderen het meedenken en de advisering vanuit het loket in hoge mate. Ook neemt het bestuur vlot besluiten over toelaatbaarheidsverklaringen voor het voortgezet speciaal onderwijs en het praktijkonderwijs.

Thuiszitters volgen en stimuleren om weer naar school te gaan

Het samenwerkingsverband doet er alles aan om thuiszitters te voorkomen of te zorgen dat leerlingen weer snel naar school kunnen gaan. Er zijn geen thuiszitters verwijtbaar aan het samenwerkingsverband.

Afstemming met gemeente en jeugdhulp

Het samenwerkingsverband is een samenwerkingsovereenkomst aangegaan met de gemeente. Jeugdhulp, leerplicht en jeugdzorg werken op basis van dezelfde uitgangspunten nauw samen met de scholen om leerlingen nog beter te kunnen ondersteunen in hun ontwikkeling, zowel op school als daarbuiten.

Gericht werken aan verbeteren kwaliteit

Het samenwerkingsverband heeft een systeem ontwikkeld waarmee het de kwaliteit van processen en afspraken volgt en evalueert. Daarnaast werken alle betrokkenen op een professionele manier samen om de gezamenlijke doelen van het samenwerkingsverband en passend onderwijs op de scholen te behalen.

Bestuur:

Vereniging Samenwerkingsverband
Passend Voortgezet Onderwijs
Goeree-Overflakkee

Bestuursnummer:

21442

Nummer samenwerkingsverband:

VO2805

Gemeente binnen de regio: Goeree-Overflakkee

Aantal aangesloten schoolbesturen en scholen:

drie besturen met zes vestigingen en één opdc

Totaal aantal leerlingen in de regio:

ruim 3400

Scholen waarbij we verificatie-activiteiten hebben uitgevoerd:

RGO Beroeps-campus (02IC)
RGO College (15QW)
CSG Prins Maurits (02RB)

Onderzocht opdc:

Connect (31UF)

Onderzoekperiode:

september en oktober 2023

Financiële positie van het samenwerkingsverband

Het bestuur kan nu en in de nabije toekomst voldoen aan de financiële verplichtingen om scholen te ondersteunen in het bieden van passend onderwijs.

Wat kan beter?

Verantwoording inzet middelen

Wij vinden dat het bestuur in zijn volgende jaarverslag aandacht kan geven aan een goede beschrijving waarom en waaraan de middelen nu precies zijn besteed en wat daarvan de effecten zijn geweest.

Beleidsrijk begroten

Het koppelen van de financiële middelen in de (meerjaren)begroting aan de ambities en strategische doelen kan helpen richting te geven aan het kwaliteitsbeleid.

Informatie en communicatiestromen

Om er voor te zorgen dat ouders en verzorgers weten waar ze aan toe zijn wanneer hun kind problemen heeft op school en extra ondersteuning in het onderwijs nodig heeft, kan het samenwerkingsverband ervoor zorgen dat de communicatie en informatie ouders bereikt.

Wat moet beter?

Sturen op kwaliteit van het orthopedagogisch-didactisch centrum (opdc)

Het bestuur weet niet of de onderwijskwaliteit van het opdc Connect voldoende is. Het bestuur verzamelt daarvoor te weinig informatie. Ook wordt de veiligheid niet jaarlijks gemonitord.

Sturen op een betere tegenspraak

Het bestuur moet zich beter inspannen om de ondersteuningsplanraad compleet te krijgen. Er zijn terugkerende vacatures en de samenstelling is in de praktijk niet evenwichtig; er zijn meer personeelsleden dan ouders.

Verantwoording in het jaarverslag

Het bestuur moet ervoor zorgen dat het jaarverslag ook een verslag bevat wat over het intern toezicht heeft gedaan om ervoor te zorgen

dat het samenwerkingsverband de goede dingen op de goede manier heeft gedaan.

Vervolg

Omdat het bestuur op een enkele standaard op het opdc Onvoldoende kwaliteit realiseert, voeren we over een jaar een herstelonderzoek uit. Het bestuur moet de vastgestelde tekortkomingen dan hebben hersteld.

Inhoudsopgave

1.	Opzet van het vierjaarlijks onderzoek	6
2.	Resultaten vierjaarlijks onderzoek	10
3.	Resultaten onderzoek opdc Connect	22
4.	Resultaten verificatie-activiteiten	27
5.	Reactie van het bestuur	31

1. Opzet van het vierjaarlijks onderzoek

De Inspectie van het Onderwijs heeft in september en oktober 2023 een vierjaarlijks onderzoek uitgevoerd bij de Vereniging Samenwerkingsverband Passend Voortgezet Onderwijs Goeree-Overflakkee. In een vierjaarlijks onderzoek staan de volgende onderzoeksvragen centraal:

1. Voert het samenwerkingsverband de aan hem opgedragen wettelijke taken uit en realiseert het de daaraan verbonden doelstellingen van passend onderwijs?
2. Waarborgt het bestuur met zijn (be)sturing de kwaliteit van het samenwerkingsverband en de kwaliteit van het onderwijs op het opdc en is er sprake van deugdelijk financieel beheer?
3. Zorgt het bestuur ervoor dat het onderwijs op het opdc van voldoende kwaliteit is?

Werkwijze

Het onderzoek richt zich op onderstaande standaarden op het niveau van het bestuur.

Standaard	Onderzocht
Realisatie passend onderwijs	
RPO1 Dekkend netwerk van voorzieningen	•
RPO2 Regionale samenwerking	•
RPO3 Advisering en beoordeling toelaatbaarheid	•
Besturing, kwaliteitszorg en ambitie	
BKA1 Visie, ambities en doelen	•
BKA2 Uitvoering en kwaliteitscultuur	•
BKA3 Evaluatie, verantwoording en dialoog	•

Het onderzoek op het orthopedagogisch-didactisch centrum (opdc) richt zich op de onderstaande standaarden.

Standaard	Onderzocht
OP Onderwijsproces	
OP1 Aanbod	
OP2 Zicht op ontwikkeling en begeleiding	•
OP3 Pedagogisch-didactisch handelen	•
OP4 Onderwijstijd	
OP6 Afsluiting	
VS Veiligheid en schoolklimaat	
VS1 Veiligheid	•
VS2 Schoolklimaat	
OR Onderwijsresultaten	
OR1 Resultaten*	
OR2 Sociale en maatschappelijke competenties	
SKA Sturen, kwaliteitszorg en ambitie	
SKA1 Visie, ambities en doelen	•
SKA2 Uitvoering en kwaliteitscultuur	•
SKA3 Evaluatie, verantwoording en dialoog	•

**We geven bij het opdc geen oordeel op de standaard Resultaten, omdat de leerlingen ingeschreven staan op een reguliere school en hun resultaten meetellen op de school van inschrijving.*

Om antwoord te geven op de onderzoeksvragen voeren we onderzoeks- en verificatie-activiteiten uit. Daarbij betrekken we belanghebbenden bij het samenwerkingsverband.

Onderzoeksactiviteiten

Het vierjaarlijks onderzoek hebben we op maat ingericht en bestond uit onderstaande activiteiten.

Documentanalyse

Voorafgaand aan het onderzoek hebben we documenten van en over het bestuur en samenwerkingsverband geanalyseerd, waaronder het ondersteuningsplan 2023-2027, het jaarverslag 2022, het jaarverslag van de ondersteuningsplanraad, de meerjarenbegroting, het jaarplan swv GO 2023, reglementen, het intern toezichtkader en overige relevante documenten.

Rondetafelgesprekken

We voerden rondetafelgesprekken met ouders, leraren uit het regulier onderwijs, gemeentelijke (zorg)partners over de rol die het samenwerkingsverband in de regio vervult in de aansluiting tussen het onderwijs en de jeugdhulp, met verantwoordelijken voor de ondersteuningstoewijzing en toeleiding naar speciale scholen in

combinatie met een dossieranalyse. Ook hebben we gesproken met schakelfunctionarissen tussen het samenwerkingsverband en de scholen en met schoolleiders uit het regulier onderwijs over hun ervaringen met het samenwerkingsverband gevolgd door een startgesprek met de directeur-bestuurder.

Verificatie-activiteiten

We hebben dit onderzoek mede ingericht met verificatie-activiteiten op aangesloten scholen van het samenwerkingsverband. Met verificatie-activiteiten toetsen we in hoeverre het bestuur zicht heeft op de kwaliteit van het samenwerkingsverband en het financieel beheer en hoe het bestuur daarop stuurt. We verwachten van het bestuur dat het zicht heeft op de uitvoering van de afspraken uit het ondersteuningsplan binnen het samenwerkingsverband en op de scholen en dat het hierop stuurt. Daarnaast geven de verificaties ons zicht op enkele aspecten van passend onderwijs op de bezochte scholen.

Onderzoek op het opdc

Het bestuur van het samenwerkingsverband is verantwoordelijk voor de kwaliteit van het onderwijs op het opdc. Daarom voeren wij tijdens een vierjaarlijks onderzoek altijd een onderzoek uit naar de kwaliteit van het onderwijs op het opdc.

Onderzoeksdag

Op de onderzoeksdag voerden we gesprekken met:

- het intern toezicht en de ondersteuningsplanraad over de (kwaliteit van de) uitvoering van de wettelijke taken van het samenwerkingsverband, de kwaliteitszorg en het financieel beheer;
- de deelnemersraad waarin de schoolbesturen zijn vertegenwoordigd.

We sloten de onderzoeksdag af met een bestuursgesprek met de directeur-bestuurder over de (be)sturing van het samenwerkingsverband en de bijdrage die het levert aan de realisatie van passend onderwijs in de regio. Hierna gaven we in een apart gesprek een terugkoppeling van onze bevindingen en oordelen.

Overige wettelijke vereisten

Deugdelijkheidseisen die niet aan een standaard in het waarderingskader zijn verbonden, vatten we samen onder de noemer overige wettelijke vereisten (zie Onderzoekskader 2021). Er was aanleiding om overige wettelijke vereisten te onderzoeken. Omdat het bestuur in 2023 een nieuw ondersteuningsplan vaststelde hebben we dit getoetst aan de wettelijke eisen. Daarnaast hebben we onderzocht of het bestuur voldoet aan de voorwaarden die worden gesteld aan de inrichting van een opdc.

Signalen

In de voorbereiding van ieder onderzoek kijken we naar eventuele signalen die bij de inspectie zijn binnengekomen. Soms heeft dat gevolgen voor de uitvoering van het onderzoek.

Er zijn geen signalen over het bestuur en het opdc bij ons binnengekomen.

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 staan de resultaten van het onderzoek op bestuursniveau, inclusief een samenvattend oordeel. De paragrafen 2.1 en 2.2 geven onze oordelen en bevindingen op de standaarden uit respectievelijk de kwaliteitsgebieden Realisatie passend onderwijs en Besturing, kwaliteitszorg en ambitie. Onze bevindingen met betrekking tot de overige wettelijke vereisten staan beschreven in paragraaf 2.3. De afspraken over het vervolgtoezicht zijn opgenomen in paragraaf 2.4.

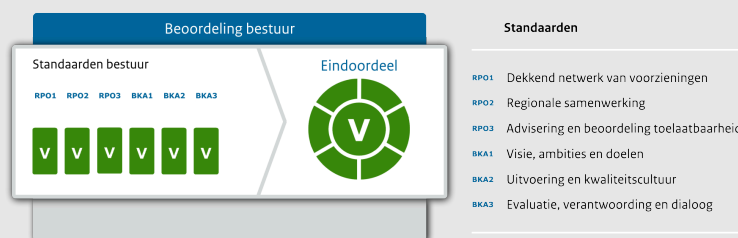
In hoofdstuk 3 staan de resultaten van het onderzoek op het opdc beschreven. De resultaten van de verificaties op de scholen zijn te vinden in hoofdstuk 4. In hoofdstuk 5 is de reactie van het bestuur op het onderzoek en rapportage opgenomen.

2. Resultaten vierjaarlijks onderzoek

In dit hoofdstuk geven we de resultaten weer van het onderzoek op bestuursniveau.

Samenvattend oordeel

In onderstaande figuur zijn de resultaten samengevat. Te zien is wat het eindoordeel is op bestuursniveau en de oordelen op de onderliggende standaarden.



Voert het samenwerkingsverband de aan hem opgedragen wettelijke taken uit en realiseert het de daaraan verbonden doelstellingen van passend onderwijs? We stellen vast dat het samenwerkingsverband een positieve rol heeft in het onderwijsveld. Interne en externe betrokkenen die wij spraken hebben veel waardering voor de ondersteuning door en de inzet van het samenwerkingsverband. We concluderen dat het samenwerkingsverband de aan hem opgedragen wettelijke taken realiseert. We beoordelen de drie standaarden binnen het Kwaliteitsgebied Realisatie passend onderwijs als Voldoende.

Waarborgt het bestuur met zijn (be)sturing de kwaliteit van het samenwerkingsverband en de kwaliteit van het onderwijs op het opdc en is er sprake van deugdelijk financieel beheer? We constateren dat het bestuur met zijn (be)sturing de kwaliteit van het samenwerkingsverband voldoende waarborgt en dat er sprake is van deugdelijk financieel beheer. Bij twee standaarden binnen het kwaliteitsgebied Besturing, kwaliteitszorg en ambitie en bij Overige wettelijke vereisten hebben we enkele herstelopdrachten gegeven omdat het bestuur niet (volledig) aan de deugdelijkheidseisen voldoet. We beoordelen de standaarden binnen het Kwaliteitsgebied Besturing, kwaliteitszorg en ambitie desondanks als Voldoende.

Zorgt het bestuur ervoor dat het onderwijs op het opdc van voldoende kwaliteit is? Tot slot stellen we vast dat de kwaliteit van het onderwijs op de onderzochte standaarden op orde is, ondanks dat we ook tekortkomingen vaststellen. Die tekortkomingen liggen met name in

het vastleggen, volgen en borgen van het beleid. Met name het veiligheidsbeleid en het kwaliteitsbeleid. Het bestuur krijgt de opdracht om hiervoor te zorgen en we voeren over een jaar een herstelonderzoek uit om vast te stellen of het bestuur deze tekortkomingen heeft weggenomen.

De oordelen op alle standaarden samen leiden tot het eindoordeel Voldoende.

2.1. Realisatie passend onderwijs

In de onderstaande tabel geven wij de oordelen en/of waarderingen weer op de standaarden van het kwaliteitsgebied Realisatie passend onderwijs. Vervolgens geven we hier een toelichting op.

REALISATIE PASSEND ONDERWIJS	O	V	G
RPO1 Dekkend netwerk van voorzieningen		●	
RPO2 Regionale samenwerking		●	
RPO3 Advisering en beoordeling toelaatbaarheid		●	

RPO1. Dekkend netwerk van voorzieningen

Wij beoordelen de kwaliteit op deze standaard als Voldoende. Het samenwerkingsverband heeft voor alle leerlingen een zo passend mogelijke onderwijsplaats beschikbaar.

Verregaande maatwerk mogelijkheden in het regulier onderwijs

Het samenwerkingsverband faciliteert de scholen de extra ondersteuning zelf aan te bieden. Zo beschikt iedere school over een prikkelarm ingerichte trajectklas, bekostigd met middelen passend onderwijs van het samenwerkingsverband. Leerlingen kunnen hier gebruik van maken zo lang als nodig maar zo kort mogelijk. Scholen hebben de beschikking over een intern netwerk aan deskundigheid, aangevuld met het expertiseteam van het samenwerkingsverband. Ook heeft iedere school een schoolondersteuningsteam bestaande uit een jeugdverpleegkundige, schoolmaatschappelijk werk, begeleider passend onderwijs (bpo) en orthopedagoog. Indien de school vindt dat meer nodig is voor de ondersteuning van een leerling vraagt het een aanvullend arrangement aan via het onderwijsloket. Hierdoor is maatwerk mogelijk, zowel op school als thuis.

Het opdc Connect biedt ruimte voor maatwerk

Voor leerlingen voor wie het tijdelijk niet mogelijk is om op de eigen school onderwijs te volgen, biedt het orthopedagogisch-didactisch centrum (opdc) Connect een aanbod. Deze voorziening is recent uitgebreid met een arrangement voor leerlingen die al langere tijd thuiszitten. Hier werken de leerlingen aan terugkeer naar het regulier

onderwijs met ondersteuning van professionals uit het onderwijs en de jeugdhulp. De scholen zijn hier nauw bij betrokken. Tijdens ons onderzoek zagen wij dat het schakelen (parttime opbouwen van de terugkeer naar de eigen school) één van de succesfactoren is om zowel de leerling als de school een goede basis te geven voor definitieve en volledige terugkeer.

Connect heeft een 'flexibele stroom', welke geregistreerd staat als opdc. De 'vaste stroom' valt onder de verantwoordelijkheid van één van de schoolbesturen. Deze vaste stroom wordt deels bekostigd door het samenwerkingsverband. Leerlingen die langer het Connect-aanbod dan de maximale duur van twee jaar nodig hebben, moeten zich inschrijven bij de school waar 'Connect vast' wordt aangeboden. Het gaat hier echter om een school met een specifieke identiteit en dat vormt voor sommige ouders en leerlingen een belemmering hiervoor te kiezen. We stimuleren de schoolbesturen en het bestuur van het samenwerkingsverband te werken aan een alternatief, zodat leerlingen een diploma kunnen behalen met daarop de voor de leerling passende identiteit.

RPO2. Regionale samenwerking

Wij beoordelen de kwaliteit op deze standaard als Voldoende. De samenwerking met de gemeente verrijkt het dekkend netwerk, afstemming met omliggende gemeenten verdient nu de aandacht. Thuiszitters zijn in beeld en worden waar mogelijk teruggeleid naar school.

De samenwerking met de gemeente is verrijkend voor het dekkend netwerk

De samenwerking tussen de gemeente en het samenwerkingsverband is geformaliseerd in een samenwerkingsovereenkomst. Hierin zijn niet alleen beleidsdomeinen uitgewerkt in doelen en acties, maar is ook verhelderd wat beiden aan middelen daarvoor ter beschikking stellen. Dit is vervolgens uitgewerkt in een jaarplan en op basis hiervan voert het bestuur meerdere malen per jaar op overeenstemming gericht overleg (oogo). In het overleg worden concrete afspraken gemaakt over bijvoorbeeld personele inzet en financiële middelen, opgevolgd en ook geëvalueerd. De samenwerking met gemeenten gaat onder andere over de overgang voor leerlingen met een onderwijszorgarrangement vanuit het primair naar het voortgezet onderwijs, de samenwerking tussen onderwijs en jeugdhulp en de ontwikkeling van verdergaande maatwerkprojecten om het aantal thuiszitters terug te dringen. Het bestuur zet zich actief in om deze afspraken ook op school- en leerlingniveau tot resultaten te brengen. Zo werkt het met één-leerling-één-plan, heeft iedere school extra deskundigen vanuit de jeugdhulp en , leerplicht en een jeugdverpleegkundige in het schoolondersteuningsteam. Daarnaast kan via het loket niet alleen onderwijsondersteuning maar ook jeugdhulp worden aangevraagd.

Afstemming met omliggende gemeenten kan beter

Momenteel ziet het samenwerkingsverband dat de aanvullende jeugdhulp en zorg voor leerlingen die niet woonachtig zijn op Goeree-Overflakkee nog achter blijft. Samen met de gemeente Goeree-Overflakkee plant het samenwerkingsverband gesprekken in om hierover met de aanpalende gemeenten concrete afspraken te maken en de jeugdhulp en zorg voor iedere leerling toegankelijk te maken.

Thuiszitters hebben de aandacht en worden waar mogelijk teruggeleid

Het samenwerkingsverband voert actief beleid in het voorkomen en terugdringen van het aantal thuiszitters. Hierin werkt het bestuur nauw samen met relevante ketenpartners zoals leerplicht, jeugdhulp en zorgaanbieders. Het onderwijszorgarrangement is in samenwerking met de gemeente ontstaan en laat zien dat iedere leerling telt. Leerlingen die niet of slechts deels in staat zijn het onderwijs te volgen, zijn in beeld en krijgen, waar mogelijk, een aangepast (ondersteunings)aanbod op de eigen school of binnen Connect. Sinds dit jaar heeft het opdc Connect hiervoor een nieuw aanbod, zodat leerlingen met afwijking onderwijstijd kunnen toegroeien naar het volgen van volledig onderwijs. Er zijn in de regio geen aan het samenwerkingsverband verwijtbare thuiszitters.

RPO3. Advisering en beoordeling toelaatbaarheid

Wij beoordelen de kwaliteit op deze standaard als Voldoende. Adviezen zijn passend en toelaatbaarheidsverklaringen worden na een correcte procedure tijdig afgegeven.

Loket verbindt onderwijsondersteuning en aanvullende jeugdhulp of zorg

De scholen kunnen met vragen over extra ondersteuning aan hun leerlingen terecht bij hun vaste begeleider passend onderwijs en bij het loket van het samenwerkingsverband. Een ontwikkelingsperspectief (opp) vormt een voorwaarde om aanvullende extra ondersteuning aan te vragen via het loket. De school is dan al gestart met extra ondersteuning en ouders zijn dan in dat proces goed meegenomen. De plaatsing van leerlingen op opdc Connect verloopt ook via het loket. Het loket biedt daarnaast de service om jeugdhulp aan te vragen. Hierdoor is ook deze hulp laagdrempelig aan te vragen. De processtappen om het loket te betrekken zijn zorgvuldig opgesteld, waarbij er ook taken aan het loket zijn toegevoegd waar de schoolbesturen zelf besluiten over kunnen nemen. Het samenwerkingsverband kan hierin het loket ontlasten.

Toelaatbaarheidsverklaringen worden, na een correct proces, tijdig afgegeven

Het bestuur behandelt aanvragen voor een toelaatbaarheidsverklaring zorgvuldig en ruim binnen de wettelijke termijn. Het bestuur betreft daarbij de juiste deskundigen, die een onafhankelijk advies uitbrengen waarop het bestuur een besluit neemt. Ouders worden in

dit gehele proces goed meegenomen en worden met een brief geïnformeerd over het besluit. De onafhankelijke adviezen met daarin welke deskundigen daarin hebben geadviseerd, is een bijlage bij deze brief aan de ouders.

2.2. Besturing, kwaliteitszorg en ambitie

In de onderstaande tabel geven wij de oordelen en/of waarderingen weer op de standaarden van het kwaliteitsgebied Besturing, kwaliteitszorg en ambitie. Vervolgens geven we hier een toelichting op.

BESTURING, KWALITEITSZORG EN AMBITIE	O	V	G
BKA1 Visie, ambities en doelen		●	
BKA2 Uitvoering en kwaliteitscultuur		●	
BKA3 Evaluatie, verantwoording en dialoog		●	

BKA1. Visie, ambities en doelen

Wij beoordelen de kwaliteit op standaard BKA1 Visie, ambities en doelen als Voldoende. Het bestuur heeft een systematiek om informatie te verzamelen waardoor het zicht heeft op de realisatie van de eigen ambities. Wel moet het bestuur zorg dragen voor een werkend stelsel van kwaliteitszorg binnen het opdc zodat het bestuur zicht krijgt op de geboden kwaliteit en waar nodig tot actie kan overgaan.

De visie en ambities zijn uitgewerkt, doorontwikkeling van het stelsel van kwaliteitszorg

Het bestuur werkt met een ondersteuningsplan 2023-2027 waarin de missie en visie uitgewerkt zijn in negen ambities. We constateren mede op basis van de verificaties op scholen dat het bestuur voldoende zicht heeft op het nakomen van de afspraken uit het ondersteuningsplan door de scholen. We stimuleren het bestuur de ingevulde kijkwijzers op schoolniveau te benutten om de eigen kwaliteitszorg te verrijken. Het stelsel van kwaliteitszorg bestaat grotendeels uit structurele overlegmomenten op leerling-, school-, bureau- en bestuursniveau. Zo worden verzamelde data in overleggen, zoals de thuiszitterstafel en toeleiding Connect, besproken en geanalyseerd waarna bepaald wordt welke vervolgactie nodig is. De werkgroepen of structurele overleggen zoals kernteams en expertiseteams kunnen ook data gebruiken uit Kindkans en opvragen bij de kwaliteitsmedewerker.

Het stelsel van kwaliteitszorg is in ontwikkeling. Zo is er een Data Verantwoording en Analyse (DVA) werkgroep ingericht. Deze werkgroep maakt beleid voor de aanlevering van data en verantwoordingsdocumenten. Het bestuur werkt zo toe naar het verkrijgen van sturings- en verantwoordingsinformatie van

schoolbesturen. Daarbij wil het bestuur dit schooljaar komen tot vaste ijkmomenten en het hanteren van een norm waarmee het bestuur kan concluderen of het tevreden is met het resultaat. Dat is nodig, omdat het nu niet duidelijk is welke mate van realisatie we minimaal willen zien. Deze verbetering maakt het voor het bestuur mogelijk doelgericht te sturen alsook om een scherpe evaluatie uit te voeren en een goede verantwoording in het jaarverslag te kunnen opnemen. Wij vertrouwen erop dat het bestuur deze ontwikkelingen voortzet zodat het stelsel van kwaliteitszorg het bestuur kan ondersteunen in de realisatie van de maatschappelijke opdracht.

Het bestuur kan de ambities koppelen aan de financiën

Op dit moment is er geen verbinding tussen de negen ambities in het ondersteuningsplan en de meerjarenbegroting. Door de ambities met financiën te verbinden, ontstaat inzicht waar middelen voor bestemd zijn. Het bestuur beseft dit en stelt zich ten doel op korte termijn te komen tot een beleidsrijke meerjarenbegroting.

Heldere organisatiestructuur

Het bestuur heeft de afgelopen jaren flinke stappen gezet in het verbeteren van de organisatie van het samenwerkingsverband. Dit is zowel gericht op het samenwerkingsverband als op de bureauorganisatie met aandacht voor het verhelderen van de (werk)processen, procedures en afspraken. Hierdoor is een stevige en professionele organisatie ontstaan, waarbij heel duidelijk is wie waarvoor verantwoordelijk is en hoe de lijntjes lopen. Ook zijn er werkgroepen ingericht die, op inhoud, via vergelijkbare structuren en afspraken en met veel aandacht voor kwaliteit, werken aan de ontwikkeling en evaluatie van het beleid. Doordat er een sterke en overzichtelijke organisatie staat, is het samenwerkingsverband als netwerkorganisatie ook een duidelijk centraal en actief middelpunt voor de regio waar het gaat om passend onderwijs. De duidelijke structuur en informatie van 'het bureau' zorgt voor helderheid bij de scholen over wat de mogelijkheden zijn en bij wie ze terecht kunnen met vragen. Dit is een goede basis van waaruit het samenwerkingsverband en passend onderwijs in de regio verder kan groeien.

Het opdc heeft geen systeem van kwaliteitszorg ingericht

Er is binnen het stelsel voor kwaliteitszorg op bestuursniveau geen aandacht voor de kwaliteit van het onderwijs op het opdc. Het bestuur van het samenwerkingsverband is hier wel verantwoordelijk voor. Er zijn geen structurele activiteiten gericht op het systematisch in kaart brengen van de kwaliteit van de lessen, de veiligheidsbeleving van leerlingen en de kwaliteit van de uitstroomresultaten. Het bestuur krijg hiervoor een herstelopdracht (artikel 3.1, eerste, derde en vijfde lid, WVO 2020, jo. artikel 2.87 WVO 2020). Ook omdat het bestuur ons zelf geen (objectieve) informatie kon geven, hebben wij een kwaliteitsonderzoek gedaan op het opdc. De resultaten en bevindingen van dit onderzoek zijn beschreven in hoofdstuk 3 van dit

rapport.

BKA2. Uitvoering en kwaliteitscultuur

Wij beoordelen de kwaliteit op standaard BKA2 Uitvoering en kwaliteitscultuur als Voldoende. De samenwerking tussen het bestuur van het samenwerkingsverband, schoolbesturen en gemeente is professioneel en gericht op het verbeteren van het dekkend netwerk.

Zicht en sturing op dekkend netwerk van voorzieningen

We zien dat het stelsel van kwaliteitszorg werkt in de praktijk. Zo benut het samenwerkingsverband diverse bronnen om trends te ontdekken en beleid daarop aan te passen. Ook om te beoordelen of specifieke ontwikkelingen binnen het dekkend netwerk versterking behoeven. Zo is het samenwerkingsverband gestart met de vaste stroom in de bovenschoolse voorziening Connect. De leerlingen die hiervan gebruik maken zijn zo in staat dankzij verregaand maatwerk, soms in combinatie met jeugdhulp, het reguliere onderwijs thuisnabij succesvol af te ronden. Ook oriënteert het samenwerkingsverband zich op dit moment op het uitbreiden van deze voorziening, zodat nog meer leerlingen het onderwijs kunnen vervolgen binnen de eigen regio. Dit zou tot resultaat hebben dat de deelnamepercentages nog verder dalen.

Sturing gebeurt direct en indirect

Het samenwerkingsverband kan via verschillende manier sturen en invloed uitoefenen op de realisatie van het beleid. Dankzij het onderwijsloket heeft het samenwerkingsverband, zicht op wat er speelt in de scholen en de regio. Deze relevante informatie, signalen, trends en ontwikkelingen vanuit de scholen leiden indien nodig tot bestuurlijk handelen. Zo was het feit dat er geen vragen binnenkwamen van een school bij het onderwijsloket, aanleiding voor de directeur-bestuurder een gesprek aan te gaan met het desbetreffende schoolbestuur. Dit heeft geleid tot cultuurverbeteringen in de samenwerking met het samenwerkingsverband en passend onderwijs op de school. Daarnaast heeft het samenwerkingsverband werkgroepen ingericht. Deze groepen zijn zowel een inspiratiebron voor het bestuur als een evaluatiebron. Zo kan het bestuur een werkgroep de bestuurlijke opdracht geven een voorstel te doen voor een project of beleid.

Ondersteuningsplanraad beter in positie brengen

De ondersteuningsplanraad kampt al een langere tijd met vacatures; met name ouders zijn ondervertegenwoordigd. Het bestuur moet zich hiervoor blijvend inspannen en krijgt hiervoor een herstelopdracht (artikel 4a, WMS). Ook de facilitering kan beter. Zo zou er meer tijd en ruimte kunnen zijn om ook de achterban te informeren of waar nodig te consulteren. Het bestuur versterkt daarmee de ondersteuningsplanraad, wat ook nodig is voor goede een tegenspraak.

Versterken van bestuurlijke rol en vergroten eigenaarschap

Het bestuur kan de bestuurlijke rol nog versterken. Door bijvoorbeeld te werken met bestuurlijke opdrachten voor schoolbesturen om specifieke ambities te realiseren. Door de uitvoering te beleggen bij de schoolbesturen en scholen ontstaat er ook op dat niveau een groter eigenaarschap. Gebaseerd op rapportage kan het bestuur van het samenwerkingsverband dan het ontwikkelproces monitoren, het gesprek aangaan en daarop ook verantwoording afleggen aan de raad van toezicht.

Een ander voorbeeld is de taak van het bestuur goed zicht te hebben op de risico's die mogelijk op het pad van het samenwerkingsverband komen. Het bestuur heeft nagelaten systematisch risico's te identificeren, daarop maatregelen uit te werken en deze vervolgens te verankeren binnen de organisatie. Het samenwerkingsverband is hierdoor kwetsbaar voor risico's die nog niet zijn (h)erkend, het bestuur is zich hiervan bewust en is voornemens dit prioriteit te geven.

BKA3. Evaluatie, verantwoording en dialoog

We beoordelen de standaard BKA3 Evaluatie, verantwoording en dialoog als Voldoende. We zien dat het bestuur de dialoog gebruikt als een belangrijk instrument om te evalueren en vervolgacties te bepalen. Het bestuur kan zich verbeteren in de verantwoording hierover.

Dialoog is kritisch en wordt breed gevoerd

De vele overleggen binnen het samenwerkingsverband en tussen de scholen en gemeentelijke partners zijn kritisch en gericht op zowel de dagelijkse praktijk als op ontwikkeling op de langere termijn. Hierdoor blijft het bestuur van het samenwerkingsverband zichzelf en anderen voeden met relevante informatie uit de regio en daarbuiten, om kritisch te blijven werken aan de uitvoering van passend onderwijs. Ook vinden er gesprekken plaats tussen de verschillende organen van het samenwerkingsverband, zoals de raad van toezicht, de deelnemersraad en de ondersteuningsplanraad. De gesprekken zouden zich nog meer kunnen richten op het functioneren van het samenwerkingsverband, wat gaat goed, wat kan beter en wat moet beter. De uitkomsten van de gesprekken kan het bestuur dan betrekken bij de verantwoording in het jaarverslag.

De ondersteuningsplanraad (opr) voelt zich gezien en gehoord

De opr wordt voldoende geïnformeerd door het bestuur om zijn taken te kunnen uitvoeren en voelt zich gehoord. Zo leidt inbreng van de opr tot aanscherping of aanpassing van beleid. Wel kan het bestuur de opr meer inzetten als kritische gesprekspartner door hen minder reactief en meer proactief mee te nemen in trends en ontwikkelingen en daarover het gesprek te voeren. Bij de instelling van de raad van toezicht is een lid benoemd op bindende voordracht van de opr. Ook is de afspraak gemaakt dat de raad van toezicht tenminste twee keer

per jaar overlegt met de opr. Ondanks dat dit nog niet twee keer per jaar heeft plaatsgevonden, vertrouwen we er erop dat deze gesprekken ook gevoerd zullen worden.

Het jaarverslag mist onderwerpen en kan een meer verantwoordend karakter krijgen

Het bestuur stelde een informatief jaarverslag op waaruit blijkt dat het zicht heeft op de doorlopen processen en ontwikkelingen in relatie tot het ondersteuningsplan. Wel kan het jaarverslag een meer verantwoordend karakter krijgen wanneer het bestuur de bereikte ontwikkelingen onderbouwt met wat de data-analyse en de gevoerde dialoog aan inzichten oplevert met betrekking tot de beoogde resultaten. Daarnaast moet het zich in het bestuursverslag verantwoorden over hoe het het risicobeheerssysteem in de praktijk toepast, actueel houdt en waar nodig aanpast. Deze verantwoording is onvoldoende aanwezig. Hiermee voldoet het bestuur niet aan artikel 4, vierde lid, RJO. Het bestuur krijgt hiervoor een herstelopdracht en moet dit in hier vanaf het eerstvolgende jaarverslag herstellen.

De verantwoording in het jaarverslag over het opdc gaat niet in op de onderwijskwaliteit. Daarvoor heeft het bestuur ook geen informatie, doordat een werkend stelsel voor de kwaliteitszorg met betrekking tot die onderwijskwaliteit ontbreekt. We hebben het bestuur hiervoor al een herstelopdracht gegeven bij BKA¹.

De verantwoording van het intern toezicht in het jaarverslag moet beter

De intern toezichthouder doet in het bestuursverslag uitgebreid verslag van zijn werkzaamheden. Echter is het belangrijk dat belanghebbenden kunnen zien hoe de intern toezichthouder toezicht houdt en het bestuur ondersteunt bij belangrijke keuzes. Uit het verslag van de intern toezichthouder blijkt onvoldoende duidelijk welke resultaten hij met het toezicht heeft bereikt en op welke wijze het intern toezicht erop toeziet dat het bestuur zorgt voor voldoende onderwijskwaliteit op het opdc. Tot slot moet het intern toezicht zich beter verantwoorden over de wijze waarop het er op toeziet of het bestuur de ondersteuningsmiddelen doelmatig besteedt. In het bestuursverslag is wel opgenomen dat de intern toezichthouder toezicht houdt op de doelmatige besteding van middelen, maar niet (voldoende) hoe hij dit doet. Hiermee voldoet het bestuur niet aan artikel 3.3, eerste en tweede lid, sub c, en zesde lid, WVO 2020. Het bestuur moet dit herstellen.

2.3. Overige wettelijke vereisten

Het ondersteuningsplan moet tenminste een aantal wettelijk verplichte elementen bevatten. Deze hebben we niet allemaal aangetroffen, dus we geven het bestuur de opdracht om dit te herstellen.

Samenhangende bekostiging mist nog

In het ondersteuningsplan 2023-2027 zijn de beoogde en bereikte kwalitatieve en kwantitatieve resultaten van het onderwijs aan leerlingen die extra ondersteuning behoeven vermeld, echter mist de daarmee samenhangende bekostiging (artikel 2.47, negende lid, WVO 2020).

Verskil tussen basis- en extra ondersteuning duidelijker beschrijven

Het is onduidelijk wat basis- en extra ondersteuning is, dit ontbreekt in het ondersteuningsplan. Het is niet helder welke basisondersteuning er in ieder geval op alle scholen beschikbaar is en wanneer er sprake is van extra ondersteuning. We constateren dat er geen duidelijke afspraken zijn wanneer er een ontwikkelingsperspectief (opp) moet worden opgesteld. Wij hebben vastgesteld dat op de scholen verschillend wordt gedacht over de invulling van de basisondersteuning en extra ondersteuning en dat zien wij terug in de grote verschillen in de schoolondersteuningsprofielen (sop's).

Ook moeten de scholen in hun sop beschrijven wat zij aan extra ondersteuning bieden (artikel 2.41, tweede lid, WVO 2020). Deze informatie is van belang voor ouders en voor het samenwerkingsverband. Het samenwerkingsverband kan deze informatie ook benutten om zicht te krijgen op het een dekkend netwerk.

Formeel vallen deze wettelijke vereisten onder de verantwoordelijkheid van het schoolbestuur van de school waar de leerling ingeschreven staat. Het samenwerkingsverband kan het betreffende schoolbestuur hier op aanspreken.

Wij nemen deze punten mee in het toezicht bij de verantwoordelijke schoolbesturen.

We hebben bij het opdc Connect wettelijke tekortkomingen aangetroffen

Bij opdc Connect hebben we geconstateerd dat er leerlingen zijn zonder een opp (klas 1F). Voor deze leerlingen is nu niet duidelijk aan welke doelen de leerling werkt (artikel 2.44 WVO 2020) en op welke wijze het onderwijs (en de ondersteuning) is afgestemd op de voortgang in de ontwikkeling van de leerlingen en of zij een ononderbroken ontwikkelingsproces doorlopen (artikel 1.4, tweede lid, WVO 2020, artikel 2.44, eerste lid, WVO 2020 en artikel 2.49 Uitvoeringsbesluit WVO 2020).

Ook moet voor het aantal uren dat de leerling geen onderwijs volgt gebruik worden gemaakt van de mogelijkheid om af te wijken van het minimaal aantal uren onderwijs. Voor deze leerlingen moet een aanvraag afwijking onderwijstijd gedaan worden bij de onderwijsinspectie (artikel 2.38, elfde lid, WVO 2020).

Formeel vallen deze wettelijke vereisten onder de

verantwoordelijkheid van het schoolbestuur van de school waar de leerling ingeschreven staat. Het samenwerkingsverband kan het betreffende schoolbestuur hier op aanspreken.

Verantwoording over bovenstaande tekortkomingen bij opdc Connect nemen we mee in het toezicht bij de verantwoordelijke schoolbesturen.

2.4. Afspraken over vervolgtoezicht

We wijken voor het vervolgtoezicht af van de reguliere termijn van vier jaar. Voor de wettelijke tekortkomingen krijgt het bestuur herstelopdrachten die in onderstaand schema staan vermeld.

Tekortkoming	Wat verwachten wij van het bestuur?	Wat doen wij?
Bestuur		
<p>BKA3 Evaluatie, verantwoording en dialoog Het interne risicobeheersings- en controlesysteem ontbreekt. De eventuele resultaten die het bestuur met het systeem heeft bereikt en de aanpassingen die zijn doorgevoerd, ontbreken ook in het jaarverslag (artikel 4, vierde lid, RJO).</p>	<p>Het bestuur zorgt ervoor dat de resultaten en aanpassingen die zijn bereikt met het risicobeheersings- en controlesysteem vanaf de eerstvolgende jaarverslaggeving zijn opgenomen.</p>	<p>Wij vertrouwen er op dat het bestuur de genoemde onderdelen vanaf de eerstvolgende jaarverslaggeving opneemt.</p>
<p>BKA3 Evaluatie, verantwoording en dialoog De verantwoording van het intern toezicht in het jaarverslag is niet volledig. Hiermee voldoet het bestuur niet aan artikel 3.3, eerste en tweede lid, sub c, en zesde lid, WVO 2020.</p>	<p>Het bestuur zorgt ervoor dat de intern toezichthouder in de eerstvolgende jaarverslaggeving verantwoording aflegt over hoe hij het bestuur ondersteunt bij beleidsvraagstukken en welke resultaten hij met het toezicht heeft bereikt. Daarnaast zorgt het bestuur er ook voor dat de intern toezichthouder vanaf de eerstvolgende jaarverslaggeving verantwoording aflegt over hoe hij het toezicht op een doelmatige besteding van rijksmiddelen heeft uitgevoerd.</p>	<p>Wij vertrouwen er op dat het bestuur de genoemde onderdelen vanaf de eerstvolgende jaarverslaggeving opneemt.</p>
Opdc		
<p>VS1. Veiligheid Het opdc (Connect) voldoet niet aan een aantal wettelijke vereisten. Zo neemt het opdc geen erkende en representatieve veiligheidsmonitor jaarlijks af (artikel 3.40, eerste lid, sub c, WVO 2020).</p>	<p>Het bestuur moet de wettelijke vereisten met betrekking veiligheid opvolgen.</p>	<p>We vertrouwen erop dat het bestuur dit oppakt. We komen hier op terug bij het herstelonderzoek opdc. Uiterlijk een jaar na vaststelling van dit rapport voeren wij een herstelonderzoek uit.</p>
<p>SKA1. Visie, ambities en doelen De kwaliteit van het onderwijs op het opdc wordt onvoldoende bewaakt door middel van een functionerend stelsel van kwaliteitszorg (artikel 2.87 jo., 2.89 en artikel 2.91, WVO 2020).</p>	<p>Wij verwachten dat het bestuur zorgt voor een functionerend stelsel van kwaliteitszorg met betrekking tot het opdc dat aan de wet voldoet. Een jaar na vaststelling van dit rapport moet het bestuur de tekortkoming hebben weggenomen.</p>	<p>Uiterlijk een jaar na vaststelling van dit rapport voeren wij een herstelonderzoek uit.</p>

Tekortkoming	Wat verwachten wij van het bestuur?	Wat doen wij?
<p>SKA3. Evaluatie, verantwoording en dialoog Het bestuur zorgt niet voor de kwaliteit van het onderwijs op het opdc, voor het bewaken dat leerlingen een ononderbroken ontwikkelingsproces kunnen doorlopen en het vaststellen welke maatregelen ter verbetering nodig zijn. Het voldoet daarmee niet aan artikel 2.87 en artikel 2.91 WVO 2020.</p>	<p>Wij verwachten dat het bestuur zorgt voor een functionerend stelsel van kwaliteitszorg met betrekking tot het opdc dat aan de wet voldoet. Een jaar na vaststelling van dit rapport moet het bestuur de tekortkoming hebben weggenomen.</p>	<p>Uiterlijk een jaar na vaststelling van dit rapport voeren wij een herstelonderzoek uit.</p>
Overige wettelijke vereisten		
<p>In het ondersteuningsplan ontbreken wettelijk verplichte onderdelen (artikel 2.47, negende lid, sub b, c en e, WVO 2020).</p>	<p>Het bestuur zorgt ervoor dat het ondersteuningsplan voldoet aan de wettelijke voorschriften. Het bestuur moet de inspectie uiterlijk voor het eind van 2023 documenten toesturen waaruit het herstel blijkt.</p>	<p>Wij beoordelen het ondersteuningsplan binnen vier weken na de ontvangst ervan en informeren het bestuur over het resultaat.</p>

3. Resultaten onderzoek opdc Connect

In dit hoofdstuk geven wij de oordelen en de resultaten van ons onderzoek bij het orthopedagogisch-didactisch centrum (opdc) Connect flexibele stroom.

Op 2 oktober 2023 bezochten wij het opdc Connect in het kader van een kwaliteitsonderzoek. Voor dit onderzoek zijn we nagegaan of het bestuur van het samenwerkingsverband zorgt voor voldoende onderwijskwaliteit op het opdc.

Context

Het onderwijs op het opdc Connect flexibele stroom is gericht op de sociaal-emotionele, persoonlijke en cognitieve ontwikkeling van de leerlingen en op het ontwikkelen van executieve functies. Het uiteindelijke doel is dat de leerling terugkeert in het reguliere onderwijs binnen twee jaar. Waar mogelijk volgt de leerling delen van het onderwijs op de eigen school van inschrijving.

De leerlingen werken grotendeels op eigen niveau en tempo aan het lesmateriaal van de eigen school van inschrijving. De leerlingen zitten in kleine klassen van maximaal veertien leerlingen en er zijn nu drie groepen opdc (waarvan één groep waar zorg voorliggend is) en drie groepen Connect Vaste stroom (vallend onder de verantwoordelijkheid van sg Prins Maurits).

Naast vakdocenten, mentoren en onderwijsondersteunend personeel zijn er professionals vanuit de jeugdhulp beschikbaar. Samen geven zij vorm aan de ondersteuning voor de leerlingen.

Conclusie

In onderstaande tabellen staan de oordelen samengevat, gevolgd door een toelichting.

Wij beoordelen de kwaliteit op de standaarden OP2 Zicht op ontwikkeling en begeleiding, OP3 Pedagogisch-didactisch handelen, VS1 Veiligheid en SKA2 Uitvoering en kwaliteitscultuur als Voldoende. De kwaliteit op de standaarden SKA1 Visie, ambities en doelen en SKA3 Evaluatie, verantwoording en dialoog beoordelen wij als Onvoldoende. Er is geen sprake is van systematische evaluaties en verantwoording. Dit ondanks dat we uit de gesprekken bij Connect wel halen dat er resultaten zichtbaar en bekend zijn maar we zien niet terug dat deze informatie gebruikt wordt.

3.1. Onderwijsproces

KWALITEITSGBIED ONDERWIJSPROCES	O	V	G
OP2 Zicht op ontwikkeling en begeleiding		●	
OP3 Pedagogisch-didactisch handelen		●	

OP2 Zicht op ontwikkeling en begeleiding

De kwaliteit op de standaard OP2 Zicht op ontwikkeling en begeleiding beoordelen wij als Voldoende.

Ontwikkelingsperspectief kan vollediger

Leerlingen hebben bij de start een ontwikkelingsperspectief (opp) van de school van herkomst. De medewerkers van het opdc verwerken dit samen met de leerling en maken een aanpassing naar een opp passend bij de voorgenomen aanpak op het opdc. De mentoren bespreken de voortgang in het bereiken van de doelen regelmatig met individuele leerlingen. En elke tien weken vindt er een evaluatie van het opp met alle betrokken professionals plaats waar zowel ouders als leerling aansluiten. Ook de school van herkomst en eventueel betrokken jeugdhulpverleners sluiten hierbij regelmatig aan. Dit proces vinden wij zorgvuldig.

De doelen in het opp zijn echter vrij algemeen, liggen ver in de toekomst (bijvoorbeeld het behalen van een diploma) en voornamelijk op gedrag (executieve functies) gericht. Het opdc kan de opp's aanvullen met cognitieve doelen die op een kortere termijn behaald kunnen worden. Hierdoor is inzichtelijker welke onderwijsresultaten kunnen worden behaald door de ondersteuning op het opdc.

Niet alle leerlingen hebben een opp

Er is, sinds dit schooljaar, een nieuwe groep leerlingen (de F-klas) waarbij zorg voorliggend is. Het opdc heeft voor deze leerlingen geen opp want, zo stellen zij, dit zou de jeugdhulpverlening op moeten pakken. Het zijn echter leerlingen met een extra ondersteuningsbehoefte die staan ingeschreven op een (stam)school en dus moet er voor hen een opp zijn. Ook al is het aandeel onderwijs zeer klein moet toch vast liggen aan welke doelen de leerling werkt (artikel 2.44 WVO 2020). Voor deze leerlingen is nu niet duidelijk op welke wijze het onderwijs (en de ondersteuning) is afgestemd op de voortgang in de ontwikkeling van de leerlingen en of zij een ononderbroken ontwikkelingsproces doorlopen (artikel 1.4, tweede lid, WVO 2020, artikel 2.44, eerste lid, WVO 2020 en artikel 2.49 Uitvoeringsbesluit WVO 2020).

Ook moet voor het aantal uren dat de leerling geen onderwijs volgt gebruik worden gemaakt van de mogelijkheid om af te wijken van het minimaal aantal uren onderwijs (artikel 2.38, elfde lid, WVO 2020). Beide aspecten moeten, conform wet- en regelgeving, door de

stamschool worden geregeld. Wij verwachten van het samenwerkingsverband en de aangesloten schoolbesturen dat zij dit oppakken en kunnen hier in het toezicht op scholen en schoolbesturen op terug komen.

OP3 Pedagogisch-didactisch handelen

Wij beoordelen de standaard OP3 Pedagogisch-didactisch handelen als Voldoende. De mentoren en (vak)docenten van Connect bieden de leerlingen voldoende mogelijkheden en begeleiding om te leren en zich te ontwikkelen.

Leerklimaat gericht op het individu

De focus ligt bij Connect op de individuele behoeften van de leerlingen. De mentoren gaan uit van een prettig en stimulerend leerklimaat, waarbij zij leerlingen op maat helpen. Er is veel persoonlijk contact met iedere leerling. De leerlingen geven aan dat ze wat meer ruimte zouden willen. Dit komt in de loop van dit jaar beschikbaar. De leerlingen ervaren dat zij worden gezien door de mentoren en serieus worden genomen. Dat draagt positief bij aan de ontwikkeling van de leerlingen.

Leerlingen werken aan eigen planning

Iedere leerling werkt aan een eigen planning en volgt zoveel mogelijk het schoolritme van de school van herkomst. De mentor en de vakdocenten van Connect helpen de leerling bij de vakken en het huiswerk. Voor ieder vak zijn vakdocenten beschikbaar waar iedere leerling uitleg en instructie krijgt die past bij de eigen individuele ondersteuningsbehoefte. Het lukt leerlingen zo om in een rustige gestructureerde omgeving het schoolwerk te maken.

3.2. Veiligheid en schoolklimaat

VEILIGHEID EN SCHOOLKLIMAAT

VS1 Veiligheid

O

V

G

•

VS1 Veiligheid

De kwaliteit op de standaard VS1 Veiligheid beoordelen wij als Voldoende. De leiding van het opdc zorgt voor een veilige omgeving. De jaarlijkse veiligheidsmonitor ontbreekt (artikel 3.40, eerste lid, sub b, WVO 2020). Het bestuur ontvangt hiervoor een herstelopdracht.

Monitor sociale veiligheid ontbreekt

Uit ons onderzoek blijkt dat de schoolleiding in voldoende mate zorgt voor een veilige omgeving voor de leerlingen. De leerlingen voelen zich gezien en veilig op het opdc en weten waar ze hulp kunnen krijgen in eventuele situaties van onveiligheid. De leerlingen geven

aan dat pesten op het opdc niet voorkomt. Dit wordt echter niet gemonitord en geanalyseerd via een jaarlijkse afname van een representatief instrument dat een representatief en actueel beeld geeft van de sociale veiligheid. Een dergelijke monitor gebruikt Connect nog niet. Het bestuur krijgt hiervoor een herstelopdracht (artikel 3.40, eerste lid, sub b, WVO 2020). Het bestuur van het samenwerkingsverband moet dit herstellen.

3.3. Sturen, kwaliteitszorg en ambitie

STUREN, KWALITEITSZORG EN AMBITIE	O	V	G
SKA1 Visie, ambities en doelen	•		
SKA2 Uitvoering en kwaliteitscultuur		•	
SKA3 Evaluatie, verantwoording en dialoog	•		

SKA1 Visie, ambities en doelen

Wij beoordelen de kwaliteit op de standaard SKA1 Visie, ambities en doelen als Onvoldoende. De te bereiken resultaten van het opdc als organisatie alsook het onderwijskundig beleid zijn nog in ontwikkeling, en het stelsel voor kwaliteitszorg om zicht te kunnen krijgen op de realisatie van de beoogde resultaten moet nog worden ontwikkeld. Hiermee voldoet het opdc niet aan artikelen 2.87 en 2.89 van de WVO 2020. Het bestuur moet zorgen voor herstel.

Connect is nog niet zo lang operationeel en er is vooralsnog heel veel aandacht naar de opzet en uitvoering gegaan. Toch zien we dat er ook al aanpassingen en verbeteringen zijn doorgevoerd en horen we in de gesprekken bij Connect dat dit aansluit bij de ambitie om het goede te doen voor de doelgroep. Om de kwaliteit van deze processen en of de beoogde resultaten daarmee worden behaald in beeld te krijgen, moet de directie nog een stelsel van kwaliteitszorg ontwikkelen. Hetzelfde geldt voor het onderwijskundig beleid, dat moet nog voornamelijk worden ontwikkeld. Dit moet bijvoorbeeld gaan over de kwaliteit van de lessen waarin de professionals met leerlingen werken aan gedragsverandering maar ook over het pedagogisch-didactisch klimaat en de veiligheid. Wanneer dit beleid is ontwikkeld, kan de directie daar een stelsel voor kwaliteitszorg bij ontwikkelen. Zover is het nu nog niet.

Concretere doelen formuleren

Wij zien een aandachtspunt in de manier hoe Connect nu haar doelen beschrijft in het Connectplan. In het actielijst document staan deze doelen concreter en daarmee beter meetbaar beschreven, echter is dit een intern document waarmee het voor ouders en externen niet helder is wat beoogd wordt en wat dus verwacht kan worden.

Aanvullend helpt het op leerlingniveau doelen haalbaar en toetsbaar voor de periode bij Connect te formuleren. Het is dan beter vast te stellen of plaatsing op Connect daadwerkelijk de juiste stap is in de beoogde ononderbroken ontwikkeling van de leerling.

SKA2 Uitvoering en kwaliteitscultuur

De standaard SKA2 Uitvoering en kwaliteitscultuur beoordelen wij als Voldoende maar we zien wel ruimte voor verbetering. De professionals binnen Connect hebben oog voor wat de leerlingen nodig hebben en zorgen er met elkaar voor dat ze dat hen ook bieden. Daar staat tegenover dat er geen duidelijk kwaliteitsbeleid is zodat het sturen op het bereiken van resultaten door het managementteam niet, systematisch, gebeurt. We vinden dit echter niet doorslaggevend vanwege de professionele kwaliteit van het team.

Bevoegde professionals

Bij Connect zijn alle professionals bevoegd voor de taken die ze uitvoeren. Voor elk vak zijn daarnaast vakdocenten van de stamscholen beschikbaar. Deze vakdocenten houden de leerlijnen in relatie tot de Programma's van Toetsing en Afsluiting (PTA's) goed in de gaten en geven leerlingen vakgerichte instructie.

Doorontwikkeling is noodzakelijk maar kansrijk

De noodzakelijke verbeteringen op het gebied van een stelsel van kwaliteitszorg gaan het team helpen gericht te werken aan de beoogde resultaten. Hierdoor zal het team in staat zijn zich verder te ontwikkelen qua competenties en speerpunten uit een (jaar)planning. De directie kan hierbij dan een sturende en begeleidende rol innemen zodat het team gericht en gepland aan verdere (professionele) kwaliteit kan werken.

SKA3 Evaluatie, verantwoording en dialoog

Wij beoordelen de kwaliteit op deze standaard als Onvoldoende. Ondanks dat het opdc nog maar zo kort bestaat, zijn er al wel data beschikbaar over de effectiviteit van het opdc. Deze data zien we niet terug in analyses of verantwoording. Ook is er geen sprake van het gebruik van deze data in het team om te komen tot verbeteringen en/of aanpassingen. Veranderingen zijn echter al wel doorgevoerd, maar we missen daarvoor onderbouwing vanuit evaluaties. We stellen daarmee vast dat er van evaluatie, verantwoording en dialoog nog geen sprake is.

Het opdc voldoet niet aan artikel 2.87 en artikel 2.91 WVO 2020 en krijgt de opdracht om te zorgen voor een werkend stelsel voor kwaliteitszorg, zodat evaluatie, verantwoording en dialoog kan plaats hebben.

4. Resultaten verificatie-activiteiten

Wij hebben verificatie-activiteiten uitgevoerd op enkele scholen uit het samenwerkingsverband. Tijdens verificatie-activiteiten gaan we na of scholen de afspraken uit het ondersteuningsplan nakomen. We verwachten van het bestuur van het samenwerkingsverband dat het zicht heeft op deze uitvoering in de praktijk en dat het hierop stuurt.

We zijn dit nagegaan op de volgende scholen:

- RGO Beroepscampus (02IC);
- RGO College (15QW);
- CSG Prins Maurits (03RB).

Conclusie

We stellen vast dat:

1. de bezochte scholen de meeste afspraken uit het ondersteuningsplan voldoende naleven;
2. het beeld dat het bestuur van het samenwerkingsverband heeft over het nakomen van de afspraken overeenkomt met onze bevindingen;
3. het bestuur het nakomen van de afspraken uit het ondersteuningsplan systematischer kan monitoren en handhaven.

We verifieerden bij de scholen de volgende afspraken uit het ondersteuningsplan (OP) en we bespraken de bevindingen per afspraak.

1. Basisondersteuning

Afspraak

Het is bij alle scholen bekend wat er wordt verstaan onder de basisondersteuning (ambitie voor 2023/2024) (OP, p. 17). Het samenwerkingsverband stelt bewust geen afvinklijst op van basisondersteuning waaraan alle scholen moeten voldoen; dit zou de brede ondersteuning die er geboden wordt tekort doen. Het zou suggereren dat iedere school hetzelfde kan bieden en ook dat alle overige ondersteuning extra ondersteuning is (OP, p. 23).

Onze bevindingen

De scholen handelen naar het uitgangspunt om thuisnabij en zo inclusief mogelijk onderwijs voor iedere leerling te creëren. De scholen hebben veel hart voor de leerlingen. Vanuit de missie om leerlingen zo lang mogelijk op de school te houden organiseren de scholen veel ondersteuning voor de leerlingen. De ondersteuning kan op de scholen ook heel laagdrempelig plaatsvinden. Voorbeelden van deze ondersteuning op de verschillende scholen zijn de begeleiding door de mentor, een dyslexieprotocol, begeleiding door de schoolmaatschappelijk werker, de time-out procedure en de inzet van

leerlingcoaches. Uit de documentatie en gesprekken is alleen niet bij alle scholen voldoende duidelijk geworden wanneer bij deze ondersteuning sprake is van de basisondersteuning en wanneer dit dient te worden gerekend onder de extra ondersteuning. Hier kan door de scholen nog meer duidelijkheid in worden verschaft, zodat het voor leerlingen en ouders helder is wat onder basisondersteuning valt. Tevens is dan helder wanneer een ontwikkelingsperspectief (opp) wordt opgesteld, waarin ouders ook instemming hebben op het handelingsgedeelte.

2. Schoolondersteuningsprofiel (sop)

Afspraak

De basisondersteuning wordt in het swv opgevat als de brede ondersteuning in de scholen die voor alle leerlingen inzetbaar is. Deze is gebaseerd op planmatig werken en opgebouwd uit verschillende gebieden (oa pedagogische aanpak, taalontwikkeling, competenties en vaardigheden, ketenpartners, extra ondersteuning). Middels zelfevaluatie scoren de scholen in hoeverre zij deze ondersteuning bieden. Het resultaat van deze zelfrapportage wordt weergegeven in het sop (OP, p. 23).

Onze bevindingen

De scholen hebben het beleid over ondersteuning op de school opgeschreven in een onderwijsondersteuningsplan in plaats van in een schoolondersteuningsprofiel. In dit plan van de scholen lezen wij de gebieden als beschreven in het ondersteuningsplan niet terug. Daarbij vinden wij ook geen zelfevaluatie of kijkwijzer terug in de plannen die aangeven in hoeverre de scholen de ondersteuning kunnen bieden. Voor ouders of leerlingen is op basis van het onderwijsondersteuningsplan lastig vast te stellen welke ondersteuning de school wel, maar ook niet kan bieden. Een risico dat hierdoor kan ontstaan is dat de verwachtingen van de ouders of leerlingen en wat de school daadwerkelijk kan bieden niet overeen komen. De scholen kunnen dit risico verkleinen door in hun plan meer precies te omschrijven wat wel, maar ook niet aan ondersteuning kan worden geboden op de school. In de praktijk blijkt overigens dat de scholen veel ondersteuning bieden en zich vergaand inspanssen om de leerling binnen de school te houden, wat positief is. Het aantal doorverwijzingen door de scholen naar het voortgezet speciaal onderwijs (vso) is dan ook laag.

3. Ontwikkelingsperspectief (opp)

Afspraak

Alle ondersteuning die bovenop de basisondersteuning wordt ingezet is extra ondersteuning... De school bepaalt of er extra ondersteuning wordt ingezet en hoe deze wordt gegeven. Wanneer er sprake is van extra ondersteuning wordt er altijd een opp opgesteld.... Alle leerlingen met een opp worden gemeld bij ROD (OP, p. 27).

Onze bevindingen

De scholen maken voor de leerling een opp wanneer sprake is van extra ondersteuning. De scholen gebruiken hierbij hetzelfde format dat voldoet aan de vereisten die in de wet worden gesteld. Wel merken wij op dat de handelingsadviezen in het opp concreter kunnen. Het opp wordt nu soms meer gezien als registratie van de ondersteuning die wordt geboden en geeft de docent maar beperkt handvatten in het kunnen bieden van ondersteuning aan de leerling. Hier valt nog winst te behalen door juist handelingsadviezen te formuleren die docenten ondersteunen in het realiseren van passend onderwijs.

Het opp wordt regelmatig besproken met de ouders, de leerling is hier ook vaak bij aanwezig. De scholen geven aan het opp te melden bij het ROD (Register Onderwijsdeelnemers). De aantallen die bij de scholen bekend zijn, komen alleen niet overeen met de aantallen gemeld bij het ROD. De schoolbesturen nemen dit ter harte en zetten daarop actie uit.

4. Betrekken van ouders

Afspraak

Ambitie 1 Ouders zijn partner bij het vormgeven van het passend onderwijs voor hun kind (OP, p. 12).

Ouders zijn betrokken bij de extra ondersteuning van hun kind en ze worden door de school actief geïnformeerd over de voortgang (OP, p. 13).

Onze bevindingen

Op de scholen is de mentor de spil. De mentor is degene die als eerste het signaal afgeeft wanneer een leerling mogelijk wat meer begeleiding nodig heeft. De mentor is het eerste aanspreekpunt voor de ouders en de ouders benaderen als eerste de mentor. Er is sprake van laagdrempelig contact met de mentor, maar indien nodig kan de ouder ook naar een andere partij binnen de school. De ouders worden van het begin tot aan het eind van het proces geïnformeerd over de voortgang van hun kind. Hierbij proberen de scholen de ouders ook te informeren in geval van positieve ontwikkelingen en niet alleen wanneer sprake is van negatieve ontwikkelingen.

Informatie en communicatiestromen verbeteren

Het is de afspraak dat scholen ouders informeren over de mogelijkheden van passend onderwijs en de afgesproken procedures daarin volgen. We hebben opgehaald dat ouders soms ervaren dat het (te) lang duurt voordat extra ondersteuning mogelijk is. Het oudersteunpunt, wat nog in ontwikkeling is, kan in deze leemte een belangrijke rol spelen. Het samenwerkingsverband kan bovendien scholen stimuleren de nieuwswaardige berichten over passend onderwijs binnen de regio van het samenwerkingsverband ook te delen met de ouders

5. Handelingsgericht werken/professionalisering

Afspraak

In de basisondersteuning valt het planmatig werken. Hierin oa.:
Docenten werken doelgericht en passen het handelen aan op basis van de onderwijsbehoeften en ondersteuningsbehoefte van de groep en individuele leerlingen (OP, p. 56).
Een kernteam VO bestaat uit begeleiders passend onderwijs (bpo-ers) en schoolpsychologen/orthopedagogen. Dit kernteam bedient drie schoollocaties (OP, p. 24).
Het samenwerkingsverband heeft expertiseteamleden waar de school een beroep op kan doen. Er zijn diverse specialismen beschikbaar. Het expertiseteam is aanvullend op het kernteam (OP, p. 27).

Onze bevindingen

Vershillende partijen binnen de school zoals de mentor, teamleider en coördinator onderwijsondersteuning hebben regelmatig contact om de leerlingen te bespreken. De docenten gebruiken het opp van de leerling als uitgangspunt om handelingsgericht te kunnen werken. Docenten worden actief geïnformeerd wanneer voor een leerling een opp is opgesteld. In sommige gevallen maakt de teamleider ook een groepsoverzicht van de leerlingen om zo de informatie inzichtelijk te maken voor de docent. Niet op alle scholen wordt er gewerkt met deze groepsoverzichten, terwijl wij zien dat deze overzichten bijdragen aan het omzetten van de handelingsadviezen in de klas waar meerdere leerlingen zitten met een opp.

Passend onderwijs wordt meegenomen in de professionalisering van de docenten. Op eigen initiatief, of op initiatief van de scholen kunnen docenten opleidingen of cursussen te volgen ten aanzien van passend onderwijs. Soms wordt ook binnen de school gekeken of een personeelslid bepaalde expertise heeft die kan worden ingezet. De scholen geven wel aan dat hier nog ruimte voor verbetering ligt. Een aantal partijen binnen de scholen zouden ook nog graag verbeteren door het structureel laten plaatsvinden van collegiale visitatie en consultatie om zo van elkaar te kunnen leren.

5. Reactie van het bestuur

Hieronder geeft het bestuur aan op welke wijze het de bevindingen uit het onderzoek betreft bij de verdere ontwikkeling van het samenwerkingsverband en de bestuurlijke kwaliteitszorg.

Reactie van het bestuur Samenwerkingsverband Passend Voortgezet Onderwijs Goeree-Overflakkee

In ons samenwerkingsverband werken wij intensief met elkaar samen om passend onderwijs zo goed mogelijk invulling te geven voor onze leerlingen. Wij keken dan ook met vertrouwen uit naar het vierjaarlijks onderzoek van de inspectie. Wij willen het heel graag goed doen en we horen graag waar het nog beter kan.

Wij zijn tevreden over het resultaat van het onderzoek en de rapportage. Wij herkennen ons in het geschetste beeld.

Er zijn wat ons betreft een paar zaken die we willen benoemen.

Het onderzoek is altijd een momentopname. Zo zijn we net aan het overstappen naar een nieuw systeem om onze risico's in beeld te brengen en te houden. In het bestuursverslag 2023 zullen we de resultaten van onze risicoanalyse opnemen.

Het OPDC/Connect bestaat nu 2 jaar. Er is in korte tijd een professionele organisatie opgezet waar leerlingen, binnen het reguliere onderwijs, gespecialiseerd onderwijs met eventueel jeugdhulp ontvangen. Wij zijn trots op deze gezamenlijke voorziening. Wij zijn ons er van bewust dat wij met name alle zaken voor de onderwijsondersteuning, het onderwijs en het personeel nu goed op de rit hebben staan, maar dat het kwaliteitsbeleid nog verder uitgewerkt/geborgd moet worden. Dit staat ook in onze planning opgenomen. Wij begrijpen dat we hier nu nog geen voldoende voor hebben gekregen. Wij gaan dus volgens ons plan door met de reeds ingang gezette ontwikkelingen en daarmee zullen ook de genoemde herstelopdrachten vervuld zijn.

In de afgelopen vier jaar is het intern toezicht van het samenwerkingsverband gewijzigd van een ledenraad met commissie intern toezicht in een onafhankelijke Raad van Toezicht. De samenwerking met de schoolbesturen vindt plaats in een deelnemersraad. Sinds februari 2023 is de Raad van Toezicht voltallig en is de Raad bezig met verdere professionalisering. Wij zijn het eens met de opmerkingen over de verbeteringen van de jaarverslaglegging. Wij dragen er zorg voor dat de professionalisering voortgezet wordt waarbij wij de bevindingen uit het vierjaarlijks onderzoek zullen betrekken.

De resultaten van de verificatieactiviteiten zullen wij bespreken met de schoolbesturen in de deelnemersraad.

In de rapportage zijn er door de inspectie een aantal aanbevelingen gedaan. Wij zullen deze aanbevelingen intern bespreken en nagaan op welke wijze wij er mee aan de slag gaan. Daarnaast dragen wij er natuurlijk zorg voor dat de genoemde tekortkomingen spoedig worden opgepakt.

Wij waarderen het zeer dat de inspectie constructief met ons mee heeft gedacht en bedanken de inspectie voor het gestelde vertrouwen.

Inspectie van het Onderwijs
Postbus 2730, 3500 GS Utrecht
T-algemeen 088 6696000
T-loket (voor vragen) 088 6696060

